

Vår egen adventskalender

På förskolan Tussilagon fick matematik vara en del av innehållet i adventskalendern förra året. Kalendern gjordes så att tiden skulle bli tydlig, och varje dag fanns en uppgift från tomten till barnen.

På förskolan Tussilagon i Gummark, Skellefteå, har vi 18 barn i åldrarna 1–5 år. Under våren 2003 deltog vi i ett matematikprojekt som var en del av Skolverkets Dialogsatsning för ökad måluppfyllelse i basämnen. När advent närmade sig funderade vi på hur vi skulle kunna tydliggöra hur lång tid det var kvar till den efterlängta julafton. Det blev början på arbetet med adventskalendern. Med hjälp

av kalendern ville vi synliggöra olika matematiska begrepp och låta barnen träna sitt tänkande. Vi personal på föräldrakooperativet Tussilagon tror att kalendern kan vara ett sätt för barn att få stöd för att uppfatta tid och antal dagar. Den stimulerade till matematiska samtal och gav möjlighet att bearbeta matematiska begrepp. Genom adventskalendern har vi kunnat arbeta med många av förskolans mål.

Adventskalendern på ett snöre

Vi spände upp ett grovt snöre längs ena väggen i samlingsrummet. På snöret klämde vi fast 24 klädnypor av trä som laserats röda och nummerats från 1 till 24. Varje klädnyppa höll en liten jutesäck. Vardagarnas säckar var gröna eller beige och helgdagarna var röda. På julaftonssäcken hade vi sytt fast ett tygmärke med en tomte på.

Varje dag vid samlingen plockades dagens säck ner, så att barnen tydligt kunde se att antalet dagar fram till jul minskade. Barnen räknade och längtade!

För varje dag fanns ett brev från tomten i säcken. Ibland var det en lek eller en sång och ibland något uppdrag med matematikinnehåll som tomten skickat till barnen. När till sist den efterlängtrade julen kom var alla säckarna nedtagna.

Den andra december

Tomten berättar att han har två renar och att tomtemor har tre. Hur många renar har tomtenissen?

Barnen diskuterade och funderade. Hade tomtenissen några syskon? I så fall, hur många? Var han var yngst eller äldst? Ska den äldste ha fler renar än den yngste? Hur många renar behövs för att dra en släde?

När barnen bestämt sig för hur tomtefamiljen såg ut och hur antalet renar var fördelade, ritade de en teckning och berättade hur de tänkt.

Någon ritade en stor ren, en femåring ritade en ren och drog sedan fem streck för att visa att han trodde att tomtenissen hade fem renar. Alla svar stoppades i ett kuvert och postades i en gammal stubbe till tomten.

Den åttonde december

Tomten undrar vad en cirkel är.

Barnen svarade med att det är en rund ring och började genast ge exempel på cirklar: klockan, tallriken, glaset, bollen.... Sedan ritade barnen allt de kommit på och det postades till tomten.

Den sjuttonde december

Tomten vill veta hur stort samlingsrummet är.

- Ganska stort, sa ett av barnen.
- Nej, jättestort, sa ett annat.
- Vi kan mäta! kom någon på.

Barnen provade att mäta med sina kroppar genom att lägga sig i en lång rad. De provade även att mäta hur långt rummet var med hjälp av sina fötter.

Sedan ritade barnen hur de mätte samlingsrummet. Teckningarna blev väldigt olika. Att rita så många fötter var jobbigt så några barn började i stället dra streck för varje fot.

Alla engagerades

Alla barn som var med på förskolan deltog i samlingarna och alla försökte komma på lösningar. Även de yngsta hade en viktig uppgift tex när det behövdes många fötter att mäta med. Barnen tyckte att det var mycket spännande och roligt att varje dag läsa tomtens brev. Varje morgon var de snabba att kontrollera om tomten hämtat deras brev i stubben. Givetvis fanns det också svar till barnen från tomten.

Monica Öhlund är barnskötare och föreståndare på föräldrakooperativet Tussilago i Skellefteå.